

Sygnatura akt I C 200/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jelenia Góra, dnia 21.10.2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Jaromir Antoszewski

Protokolant: Mariola Olechno

po rozpoznaniu w dniu 21.10.2013 r. w Jeleniej Górze sprawy

z powództwa P. P.

przeciwko K. G.

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanego K. G. na rzecz powoda P. P. kwotę 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 10.09.2012 r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. koszty postępowania stron wzajemnie znosi.

Sygn. akt I C 200/13

UZASADNIENIE

Powód P. P. , reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika , w pozwie złożonym w dniu 10.09.2013 r. domagał się zasądzenia od pozwanego K. G. kwoty 30 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że strony zawarły w dniu 23.02.2012r. umowę przedwstępną sprzedaży samochodu m-ki R. wraz z przejściem umowy wykonywania usług dla (...) sp. z o.o. W celu wykonania tej umowy przekazał pozwanemu zadatek w wysokości 15 000 zł . Nadmienił ,iż z informacji uzyskanej od pozwanego oraz pracodawcy umowa pozwanego o wykonywanie usług została w dniu 23.03.2012r. rozwiązana przez (...) Sp. z o.o. wobec czego nie jest możliwe przejście umowy wykonywania usług skoro nie łączy już ona pozwanego z firmą (...). Zaznaczył , iż zgodnie z umową przedwstępną strona sprzedająca w przypadku nie wykonania umowy z przyczyn leżących po jej stronie zobowiązana jest do zwrotu zadatku w podwójnej wysokości tj. 30 000 zł , a pozwany mimo dwukrotnych wezwań do zapłaty nie zwrócił zadatku w wyznaczonej wysokości .

Pozwany K. G., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika , w odpowiedzi na pozew z dnia 21.06.2013 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu przecząc wszelkim nie przyznanym twierdzeniom, przyznał zawarcie przez strony w dniu 23.02.2012r. umowy przedwstępnej sprzedaży samochodu ciężarowego m-ki R. , którego właścicielem jest pozwany. Zaprzeczył aby wg. §3 umowy zachodziła przesłanka niewykonania umowy przez sprzedającego , bo był i jest gotów wykonać umowę przedwstępną i sprzedać powodowi przedmiotowy samochód za cenę uzgodnioną w umowie , a powód rozmyślił się z dokonania zakupu. Podniósł , że powód w chwili umowy przedwstępnej nie dysponował całą kwotą na zakup samochodu, zamierzał zaciągnąć kredyt , miał zawartą z (...) własną umowę na świadczenie, które świadczył

posiadając samochód dostawczy usług. Pozwany wyraził swoje zdanie, że rezygnacja powoda z zamiaru nabycia samochodu spowodowana była udziałem powoda w konkursie na dyrektora oddziału (...) Sp. z o.o. i chociaż nie wygrał, został zatrudniony w firmie na etacie koordynatora oddziału, co oznaczało rezygnację z dotychczasowego wykonywania usług dla tej firmy. Przyznał, że w umowie przedwstępnej jest zapis: „Przedmiotem umowy jest przyrzeczenie sprzedaży samochodu ciężarowego marki R. stanowiącego własność Sprzedającego wraz z przejściem umowy wykonywania usług dla Firmy (...) Sp. z o.o.”, stwierdzając, że nie wie co to oznacza, bo powód miał już umowę z firmą, w oparciu o którą mógł świadczyć usługi samochodem, jaki zamierzał kupić od pozwanego

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23.02.2012r. K. G. (Sprzedający) zawarł z P. P. (Kupującym) umowę przedwstępną, której przedmiotem było przyrzeczenie sprzedaży samochodu ciężarowego marki R. stanowiącego własność Sprzedającego wraz z przejściem umowy wykonywania usług dla Firmy (...) Sp. z o.o.

W §2 umowy strony zobowiązały się do zawarcia umowy kupna sprzedaży praw wymienionych w §1 za cenę 65 000 zł.

W §3 ust.1 umowy odnotowano wręczenie na poczet ceny określonej w §2 przez Kupującego Sprzedającemu zadatku w kwocie 15 000 zł. Wg. ust. 2 w przypadku niewykonania umowy przez Sprzedającego zwróci on Kupującemu zadatek w podwójnej wysokości. Ust. 3 : W razie niewykonania umowy przez Kupującego zadatek przepada na rzecz Sprzedającego.

Dodatkowo strony określiły termin zawarcia umowy przyrzeczonej do dnia 31.08.2012r.

W dniu zawarcia umowy P. P. zapłacił K. G. kwotę 15 000 zł. Pracujący wówczas w (...) Sp. z o.o. w W. kierownik podczas rozmowy z P. P. i K. G. stwierdził, iż możliwie jest zawarcie takiej umowy przez P. P. jaką miał wtedy K. G., na trasach na których on jeździł, obsługiwanych samochodem ciężarowym, jeżeli ten ostatni wypowie swoją umowę. Kierownik ten został zwolniony po dniu 23.02.2012r., a nowy kierownik nie widział już możliwości zawarcia z P. P. takiej umowy o świadczenie usług na trasach obsługiwanych przez K. G., jaką ten ostatni miał zawartą.

P. P. w ramach zawartej z (...) Sp. z o.o. w W. umowy z marca 2011r. świadczył na rzecz tej firmy usługi transportowe na określonych trasach swoim samochodem – busem przewożąc przesyłki ekspresowe. Umowę tę rozwiązał po 31.08.2012r. i wyrejestrował działalność gospodarczą. Już po zawarciu umowy przedwstępnej ale przed upływem terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej P. P. wziął udział w konkursie na kierownika terminala w (...) Sp. z o.o. lecz go nie wygrał. W dniu 24.10.2012r. zawarł on natomiast z (...) Sp. z o.o. umowę o pracę na stanowisku koordynatora ds. transportu kurierskiego. Wziął on nadto trzy tygodnie po podpisaniu umowy przedwstępnej kredyty bankowe na kwotę 55 000 zł, które spłacił w 2013r.

Umowa przyrzeczona nie została zawarta.

(dowód : umowa k.6,

zeznania świadka A. U. k. 27v.,

przesłuchanie powoda k.68,

przesłuchanie pozwanego k.72,

okoliczności bezsporne).

K. G. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej świadczył na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. usługi transportowe na określonych trasach swoim samochodem ciężarowym m-ki R. – oklejonym firmowymi oznaczeniami w okresie od października 2011r. do marca 2012r., kiedy to umowa o wskazane usługi została rozwiązana.

Pismami z dnia 11.06.2012 r. i 01.09.2012r. P. P. wezwał K. G. do zapłaty kwoty 30 000 zł tj. zwrotu zadatku w podwójnej wysokości wg. §3 ust.2 umowy przedwstępnej . W każdym piśmie wyznaczył termin 7 dni wskazując , iż w razie braku zapłaty wystąpi na drogę sądową.

Żądana kwota nie została zapłacona.

(dowód : pisma powoda z potwierdzeniami nadania k. 6,7,

zeznania świadka A. U. k. 27v.,

przesłuchanie powoda k.68,

przesłuchanie pozwanego k.72,

okoliczności bezsporne).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 389 § 1 kc. umowa, przez którą jedna ze stron lub obie zobowiązują się do zawarcia oznaczonej umowy (umowa przedwstępna), powinna określać istotne postanowienia umowy przyrzeczonej.

§ 2. Jeżeli termin, w ciągu którego ma być zawarta umowa przyrzeczona, nie został oznaczony, powinna ona być zawarta w odpowiednim terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej. Jeżeli obie strony są uprawnione do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej i każda z nich wyznaczyła inny termin, strony wiążą termin wyznaczony przez stronę, która wcześniej złożyła stosowne oświadczenie. Jeżeli w ciągu roku od dnia zawarcia umowy przedwstępnej nie został wyznaczony termin do zawarcia umowy przyrzeczonej, nie można żądać jej zawarcia.

Wg. art. 394 § 1 kc. w braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej.

§ 2. W razie wykonania umowy zadatek ulega zaliczeniu na poczet świadczenia strony, która go dała; jeżeli zaliczenie nie jest możliwe, zadatek ulega zwrotowi.

§ 3. W razie rozwiązania umowy zadatek powinien być zwrócony, a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada. To samo dotyczy wypadku, gdy niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony.

Art. 65 § 1 kc. stanowi : Oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

§ 2 : W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Bezspornym w sprawie jest fakt łączącej strony umowy przedwstępnej oraz zapłaty na jej podstawie przez powoda zadatku 15 000 zł. Sporny pozostaje obowiązek zwrotu przez pozwanego zadatku w ogóle i w podwójnej wysokości , przyczyny nie zawarcia umowy przyrzeczonej.

W ocenie sądu w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzą jedynie podstawy do żądania zwrotu zadatku przez powoda .

Sąd dopuścił dowody z wnioskowanych przez strony dokumentów i zeznań świadka oraz przesłuchania stron. Sąd zarazem oddalił wnioski powoda zgłoszone w piśmie z dnia 11.09.2013r. jako zgłoszone na okoliczności bezsporne lub nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy albo wyjaśnione już innymi dowodami (świadczenia usług przewozowych przez strony na rzecz (...) na podstawie posiadanych umów , ich rozwiązania, wyceny pojazdu , zakresu umowy przedwstępnej stron) oraz spóźnione na gruncie art. 207 §6 kpc. Dowody z dokumentów w postaci umowy oraz pism powoda , co do zasady nie były kwestionowane. Stan faktyczny również zasadniczo był bezsporny .

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy , i zakres umowy jasno wynikał z brzmienia jej §1 i §2 , gdzie mowa o dwóch prawach tj. prawie własności pojazdu ciężarowego oraz prawie z umowy wykonywania usług dla (...). Zapis dotyczący przejęcia umowy wykonywania usług dla (...) był zgodnie wyjaśniany przez strony jako zapis , którego celem było uzyskanie przez powoda umowy z (...) na takich warunkach i na takich trasach na jakich usługi transportowe w dacie zawarcia umowy przedwstępnej , na podstawie swojej umowy o świadczenie usług transportowych wykonywał pozwany. Było to możliwe przy użyciu samochodu ciężarowego m-ki R. , jaki stanowił własność pozwanego . Logicznym były tu zatem wyjaśnienia powoda , iż warunkiem zakupu tego pojazdu było uzyskanie jednocześnie praw z umowy pozwanego i tak też na gruncie art. 65 §1 i §2 kc. należy rozumieć umowę przedwstępną stron, gdzie przedmiot umowy przyrzeczonej określono kumulatywnie jako sprzedaż samochodu wraz z przejęciem umowy. Tym samym możliwość wykonania umowy przyrzeczonej należy oceniać z punktu widzenia łącznego przedmiotu tej umowy , nie zaś jak chciałby pozwany jedynie w kontekście sprzedaży samochodu ciężarowego. Trzeba nadto zaznaczyć , że umowa została zawarta między powodem a pozwanym , tymczasem jej przedmiot strony określiły w sferze prawnej także osoby trzeciej - (...) Sp. z o.o. w W. , która nie była stroną tej umowy. Twierdzenia stron , że ówczesny kierownik (...) wskazywał na możliwość zawarcia z powodem umowy jaką miał pozwany , nie stanowiła o wstąpieniu spółki do umowy przedwstępnej stron . Tym samym umowa dotyczyła świadczenia , którego spełnienie nie zależało od pozwanego , o czym obie strony wiedziały w chwili zawierania tej umowy i bez podmiotu trzeciego była bezskuteczna. Jednocześnie wobec bezspornego zwolnienia dotychczasowego kierownika i powołania nowego , który już możliwości zawarcia takiej umowy z powodem jaką miał pozwany nie widział , zawarcie umowy przyrzeczonej stało się niemożliwe z przyczyn niezależnych przy tym od żadnej ze stron. Zważywszy na fakt, iż celem umowy tak w zakresie przyrzeczenia sprzedaży samochodu jak i „przejęcia” umowy było zawarcie przez powoda umowy o świadczenie usług transportowych na warunkach umowy pozwanego tj. jego samochodem ciężarowym i na trasach pozwanego , reszta świadczenia tj. sama sprzedaż samochodu , nie ma dla powoda znaczenia ze względu na zamierzony cel czynności prawnej. Zatem niewykonanie umowy przyrzeczonej nastąpiło w skutek okoliczności za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności . W myśl art. 394 §3 kpc. więc , zadatek zapłacony przez powoda podlegał zwrotowi a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej przez pozwanego odpadł .

W świetle powyższych zważań sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu (art. 481 §1 i §2 kc.).

Dalej idące powództwo jako nieuzasadnione sąd oddalił.

O kosztach sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc. wzajemnie je znosząc. Każda ze stron , reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika , wygrała sprawę w połowie .